

**Bosna i Hercegovina
BRČKO DISTRIKT
BOSNE I HERCEGOVINE
Komisija – Povjerenstvo za papire
od vrijednosti**

**Босна и Херцеговина
БРЧКО ДИСТРИКТ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
Комисија за хартије од вриједности**

Босне Сребрне 28, 76100 Брчко дистрикт Босне и Херцеговине, телефон: 049/232 540, 232 550, 231 880, телефакс: 049/231 891, e-mail: khov.bd@bdccentral.net
Босне Сребрне 28, 76100 Брчко дистрикт Босне и Херцеговине, телефон: 049/232 540, 232 550, 231 880, телефакс: 049/231 891, e-mail: khov.bd@bdccentral.net

IZVJEŠTAJ O RADU

**Komisije za papire od vrijednosti Brčko distrikta BiH
za 2009. godinu**

Brčko, januara 2010. godine

S A D R Ž A J

UVOD

1. Pravna regulativa, organizacija i nadležnosti

2. Primarno tržište papira od vrijednosti

- 2.1. Upis emisije papira od vrijednosti u registar emitenata
- 2.2. Emisija papira od vrijednosti i upis promjena kod dioničkih društava
  - 2.2.1. Emisija papira od vrijednosti u periodu 2004-2009
  - 2.2.2. Emisija papira od vrijednosti po vrstama u periodu 2004-2009
  - 2.2.3. Emisija papira od vrijednosti u 2009. godini
  - 2.2.4. Emisije papira od vrijednosti koje nisu u potpunosti okončane u 2009. godini
  - 2.2.5. Emisija obveznica

3. Objavljivanje finansijskih izvještaja i drugih informacija o poslovanju

4. Sekundarno tržište papira od vrijednosti

- 4.1. Djelatnost Centralnog registra
- 4.2. Ovlašteni posrednici na tržištu
- 4.3. Registracija kapitala i vlasnika kapitala
- 4.4. Vlasnička struktura dioničkih društava iz procesa privatizacije
- 4.5. Promjene na kapitalu i vlasnička struktura emitenata
- 4.6. Registracija obveznica
- 4.7. Obračun glavnice i kamate za obveznice
- 4.8. Promet papirima od vrijednosti
- 4.9. Tržišna kapitalizacija u 2009. godini
- 4.10. Preuzimanje dioničkih društava

5. Nadzor

6. Finansijski izvještaj

U V O D

U skladu sa članom 52. stav 2. Zakona o papirima od vrijednosti (Sl. Glasnik Brčko distrikta BiH, broj 15/03, 27/04, 42/04 i 28/07) Komisija za papire od vrijednosti Brčko distrikta BiH podnosi Skupštini Brčko distrikta BiH izvještaj o svom radu.

Nadzor nad tržištem kapitala u Bosni i Hercegovini, u skladu sa ustavnim rješenjima podijeljen je na tri regulatorna područja, odnosno regulisan je posebnim zakonima u entitetima i Brčko distriktu BiH i u nadležnosti je tri regulatorne institucije – Komisije za papire od vrijednosti.

Kao pretpostavka za osnivanje tijela za nadzor nad tržištem kapitala 30. jula 2003. godine Prelazna skupština Brčko distrikta BiH usvojila je Zakon o papirima od vrijednosti. Na osnovu provedenog konkursa i na prijedlog Gradonačelnika, Skupština je 15. oktobra 2003. godine imenovanjem članova Komisije odnosno, predsjednika, zamjenika predsjednika i člana Komisije formirala Komisiju za papire od vrijednosti Brčko distrikta BiH.

U proteklom periodu realizovane su značajne aktivnosti na uspostavi i unaprijeđenju tržišta kapitala, koje se ogledaju u stvaranju pravnog okvira, nadzoru nad učesnicima na tržištu, institucionalno zaokruženom sistemu i uspostavljenom saradnji sa institucijama tržišta kapitala u entitetima i širem okruženju, uspostavljenom elektronskom sistemu registracije papira od vrijednosti i elektronskom sistemu trgovanja papirima od vrijednosti, koji omogućava sigurnu i efikasnu registraciju i pretvorbu papira od vrijednosti u novac, transfer vlasništva i druge prednosti.

Dosadašnju fazu uspostave i razvoja tržišta papira od vrijednosti obilježila je ponuda, koja je u ovoj fazi provođenja vlasničke transformacije najvećim dijelom ograničena zbog prisutnih tendencija okrupnjavanja vlasništva nad kapitalom u privatizovanim preduzećima, zatim nedostatak inicijalnih javnih ponuda kao najznačajniji instrument razvoja tržišta, nedostatak ponude dužničkih papira od vrijednosti (municipalne obveznice), kao način finansiranja krupnih infrastrukturnih objekata, skromna ponuda portfelja manjinskih dioničara zbog niskih tržišnih cijena dionica i potražnja, koju karakterizira smanjena sposobnost subjekata privređivanja za dugoročno investiranje u papire od vrijednosti, nizak stepen zaposlenosti i nivo ostvarenih dohodaka.

Komisija je uspostavila i vodi registar emitenata u koji je zaključno sa 31.12.2009. registrovano 25 emitenata sa 121.761.890,00 KM dioničkog kapitala. U skladu za odredbama Zakona o papirima od vrijednosti (čl. 68-70) u sastavu Komisije je osnovan Centralni registar papira od vrijednosti sa zadatkom da vrši registraciju kapitala i vlasnika kapitala kao neophodan uslov za prometovanje i ostvarivanje vlasničkih prava nad kapitalom. Kao neophodan tehnički uslov za prometovanje papirima od vrijednosti izdatim na području Brčko distrikta BiH, Komisija je u saradnji sa Registrom vrijednosnih papira Federacije Bosne i Hercegovine i Centralnim registrom hartija od vrijednosti Republike Srpske obezbijedila promet papirima od vrijednosti na berzama u Bosni i Hercegovini. Na kraju 2009. godine u Centralnom registru je registrovano 6.682 vlasnička računa, odnosno dioničara i 11.068.145 dionica, kao i 1.722 računa za vlasnike obveznica po osnovu verifikovanih računa stare devizne štednje emitenta Brčko distrikta BiH i 36.965.894 obveznica. U centralnom registru kod Komisije za papire od vrijednosti u sistemu prijenosa na dan 31.12.2009. godine je učlanjeno 6 brokerskih kuća, tako da

vlasnici papira od vrijednosti mogu preko ovih tržišnih posrednika prometovati papirima od vrijednosti iz Brčko distrikta BiH.

Ostvareni promet u 2009. godini je 862.698, 00 KM, a kroz postupak javne ponude za preuzimanje ostvareno je 3.106.322,50 KM.

1. Pravna regulativa, organizacija i nadležnosti

Donošenjem Zakona o papirima od vrijednosti i imenovanjem Komisije krajem 2003. godine stvoreni su osnovi za izgradnju regulatornog okvira i razvoj neophodnih institucija tržišta kapitala.

Komisija je u proteklom šestogodišnjem periodu u cilju izgradnje odgovarajućeg pravnog okvira za razvoj tržišta kapitala izradila nacрте Zakona o preuzimanju dioničarskih društava, koji za cilj ima zaštitu interesa malih dioničara u postupcima koncentracije vlasništva i Zakona o investicionim fondovima, sa ciljem stvaranja pretpostavki za uspostavljanje i razvoj kolektivnog investiranja, zatim tri puta radila izmjene i dopune Zakona o papirima od vrijednosti, a predlagala je i izmjene i dopune Zakona o preduzećima, kojima su postojeći zakoni poboljšani i time unaprijeđen pravni okvir. Svi ovi nacrti zakona su u predloženom tekstu usvojeni u Skupštini Brčko distrikta BiH.

U cilju uspješnijeg i potpunijeg provođenja zakonskog okvira, Komisija je na osnovu svojih ovlaštenja izradila i usvojila 52 podzakonska akta (statut, pravilnici, poslovnici, uputstva, procedure), kojima se detaljnije i sveobuhvatnije obrađuju pojedine procedure i postupci emisije, registracije kapitala i vlasnika kapitala, prenosa vlasništva, zatim poslovi skrbništva i depozitarni poslovi učesnika na tržišta kapitala. Komisija je u posebnoj proceduri donijela i Standarde korporativnog upravljanja, koji svojim odredbama imaju za cilj da urede odnose nosilaca interesa unutar dioničkih društava i uvođenje dobrih praksi u upravljanju dioničkim društvima zasnovanim na Principima korporativnog upravljanja OECD-a.

Komisija je realizovala pripreme za izradu radnih verzija Zakona o tržištu papira od vrijednosti i Zakona o izmjenama i dopunama zakona o preuzimanju dioničarskih društava, koji bi trebali biti donošeni nakon donošenja Zakona o preduzećima Brčko distrikta BiH.

U vezi sa nalazima i preporukama sadržanim u izvještaju o reviziji finansijskog poslovanja za 2008. godinu, Komisija je uradila i usvojila Akcioni plan, a u sklopu toga, izvršila i izmjene i dopune Procedura interne kontrole u Komisiji za papire od vrijednosti Brčko distrikta BiH ("Službeni glasnik Brčko distrikta BiH" broj: 44/08 i 38/09), u cilju unaprijeđenja finansijskog poslovanja.

U skladu sa Statutom Komisije za papire od vrijednosti Brčko distrikta BiH i Organizacionim planom, Komisija je sastavljena od tri člana Komisije, stručne službe i Centralnog registra.

U Stručnoj službi Komisije obavljaju se stručni poslovi, poslovi vezani za emisiju papira od vrijednosti, izdavanje dozvola i saglasnosti učesnicima na tržištu papira od vrijednosti, poslovi nadzora nad učesnicima i poslovi razvoja saradnje sa drugim organizacijama i tijelima.

U okviru Centralnog registra obavljaju se poslovi registracije i čuvanja podataka o registrovanim papirima od vrijednosti, vlasnicima nad njima i svim transakcijama u pogledu promjena stanja papira od vrijednosti.

Radna mjesta sekretara komisije-šefa stručne službe i voditelja registra emitenata su ostala upražnjena u četvrtom kvartalu 2008. godine, zbog prelaska uposlenika u druge organe uprave Brčko distrikta BiH. Radno mjesto voditelja registra emitenata je i tokom 2009. godine ostalo nepopunjeno, jer budžetom za 2009. godinu nisu odobrena sredstva za ovu poziciju. Mjesto sekretara-šefa stručne službe Komisije je popunjeno u decembru 2009. godine.

U oktobru 2008. godine članovima Komisije istekao je petogodišnji mandat. U skladu sa zakonom provedena je procedura konkursa. Konkursna komisija je izvršila odabir kandidata za naredni mandatni period i prijedlog uputila Gradonačelniku. Na prijedlog Gradonačelnika Skupština Brčko distrikta BiH nije imenovala članove Komisije, tako da su članovi Komisije u izvještajnom periodu obavljali svoju funkciju u tehničkom mandatu.

Komisija za papire od vrijednosti Brčko distrikta BiH je u periodu 2003-2009 godina radila u sastavu:

Mirsad Bešlagić, predsjednik komisije,
Božo Mojić, zamjenik predsjednika,
Ljubica Tomić, član komisije.

Komisija je samostalno pravno lice s javnim ovlaštenjima i odgovorna je Skupštini Brčko distrikta BiH. Osnovni ciljevi Komisije su promocija i očuvanje stabilnosti tržišta kapitala i nadzor nad zakonitošću poslovanja subjekata nadzora.

U ostvarivanju svojih ciljeva Komisija se rukovodi načelima transparentnosti, izgradnje povjerenja među učesnicima tržišta kapitala i zaštiti investitora.

Na osnovu Zakonom propisanog djelokruga i nadležnosti Komisija je ovlaštena:

- donositi propise o provođenju Zakona o papirima od vrijednosti, Zakona o preuzimanju dioničkih društava, Zakona o investicionim fondovima;
- obavljati nadzor nad poslovanjem ovlaštenih učesnika na tržištu kapitala i emitenata papira od vrijednosti, društava za upravljanje investicionim fondovima, investicionih fondova, brokerskih društava, brokera, investicijskih savjetnika i institucionalnih ulagača;
- donositi odluke o mjerama za otklanjanje utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti;
- izdavati i oduzimati dozvole, odobrenja, saglasnosti, licence i autorizacije u okviru svog djelokruga i nadležnosti;
- podsticati, organizovati i nadgledati mjere za efikasno funkcionisanje tržišta papira od vrijednosti;
- voditi knjige i registre u skladu s odredbama Zakona iz svog djelokruga i nadležnosti;
- pokretati inicijativu za donošenje zakona i drugih propisa i informisati javnost o načelima po kojima djeluje tržište papira od vrijednosti;

- donositi podzakonske akte radi propisivanja uslova, načina i procedura za jedinstveno obavljanje nadzora unutar svog djelokruga i nadležnosti;
- davati mišljenje o provođenju navedenih zakona i posebnih zakona iz svog djelokruga i nadležnosti na zahtjev stranaka u postupku, ili lica koja dokažu svoj pravni interes;
- izvještavati ostala nadzorna, upravna i pravosudna tijela o svim pitanjima koja se neposredno ili posredno tiču njihove nadležnosti i djelokruga, a koja su povezana sa postupcima koji se vode pred tim tijelima i u vezi su sa postupcima iz djelokruga i nadležnosti Komisije.

Tokom ovog perioda Komisija je održala 98 redovnih sjednica, te 142 radno konsultativne sjednice, na kojima je razmatrala 449 tačaka dnevnog reda.

Ostvarujući svoju ulogu regulatora tržišta kapitala, nadležnog za odobravanje emisije papira od vrijednosti, Komisija je do kraja 2009. godine odobrila 45 emisija dionica, od kojih 23 emisije po osnovu transformacije državnih preduzeća u dionička društva, 2 emisije po osnovu simultanog osnivanja dioničkih društava, 16 emisija po osnovu novih uloga postojećih dioničara u dioničkim društvima iz procesa privatizacije, 2 emisije po osnovu novih uloga u simultano osnovanim dioničkim društvima i 2 emisije u postupku smanjenja kapitala.

U izvještajnom periodu Komisija za papire od vrijednosti je održala 15 redovnih sjednica, 2 vanredne sjednice i 36 radno-konsultativnih sjednica, na kojima je razmatrana 95 tačaka dnevnog reda, koje se odnose na donošenje odluka po zahtjevima dioničkih društava, nacрте i prijedloge opštih i posebnih akata, doneseno je pet rješenja o odobrenju nove emisije dionica, šest rješenja o ispravci rješenja, četiri rješenja o promjeni podataka kod emitentata po osnovu povećanja osnovnog kapitala, jedno rješenje o promjeni podataka po osnovu izmjene direktora preduzeća, četiri rješenja o promjeni podataka po osnovu izmjene članova uprave i nadzornog odbora, rješenje o trajnoj obustavi transakcija dva emitenta i zauzimanju stavova po određenim obavještenjima od strane emitentata, pet odluka o prestanku članstva u sistemu prijenosa papira od vrijednosti, više zaključaka i stavova o otklanjanju nepravilnosti, više upozorenja i poziva na postupanje dioničkih društava u skladu sa zakonom i drugim propisima. U proteklom periodu Komisija je imala ukupno 3.189 izlaznih dokumenata (rješenja, zaključaka, izvoda, dopisa, poziva, saopštenja, opštih i posebnih akata i drugih dokumenata).

Zakonom o papirima od vrijednosti Brčko distrikta BiH su regulisane obaveze Komisije u oblasti promocije, edukacije i informativne aktivnosti o tržištu vrijednosnih papira.

Komisija je u okviru svojih edukativno-informativnih aktivnosti tokom perioda organizovala više stručnih skupova i prezentacija, uredila i održavala web stranicu, štampala informativne letke i učestvovala na konferencijama posvećenim tržištu kapitala u Bosni i Hercegovini i okruženju.

Kao i prethodne godine, tako i 2009. godine, Komisija nije imala odobrena finansijska sredstva u budžetu za organizovanje i održavanje seminara i prezentacija, kao ni za obuku za sticanje zvanja brokera, investicijskog menadžera i finansijskog savjetnika.

Putem web stranice Komisije za papire od vrijednosti Brčko distrikta BiH, koja je postavljena kao podstranica u okviru jedinstvenog portala Vlade Brčko distrikta BiH, javnosti se pružaju osnovne informacije o radu Komisije, kao i osnovne informacije o emitentima sa područja Brčko distrikta BiH.

Informisanje javnosti o emitentima sa područja Brčko distrikta BiH se odvija i preko Sarajevske i Banjalučke berze, kojima Komisija dostavlja popunjene obrasce od strane emitenata o njihovom finansijskom stanju, vlasničkoj strukturi, značajnim događajima u poslovanju i drugim podacima koji su značajni za zainteresovana pravna i fizička lica.

Uposleni u Komisiji su svakodnevno u neposrednim kontaktima sa predstavnicima dioničkih društava i fizičkim licima, kao i putem telefona, web stranice, pružali sve relevantne informacije i uputstva vezana za promjene na kapitalu dioničkih društava, ostvarenje prava po osnovu vlasništva nad dionicama, a takođe i informacije o dionicama dioničkih društava iz entiteta Bosne i Hercegovine.

Kontinuirana saradnja u prethodnim godinama sa institucijama tržišta papira od vrijednosti u Bosni i Hercegovini i okruženju (Komisijama, Registrima papira od vrijednosti i Berzama), nastavljena je i u 2009. godini, u cilju razmjene iskustava u oblasti tržišta papira od vrijednosti i realizacije međusobno ugovorenih obaveza. Predstavnici Komisije su 12.06.2009. godine prisustvovali četvrtoj međunarodnoj konferenciji Banjalučke berze na temu „Investicione mogućnosti na tržištu kapitala RS“ i 13.10.2009. godine četvrtoj međunarodnoj konferenciji Sarajevske berze na temu „Država i tržište kapitala – Kako dalje“? Takođe, u Beogradu je 03.12.2009. godine održana regionalna konferencija u organizaciji USAID-a i Komisije za hartije od vrijednosti Republike Srbije na temu „Ekonomska kriza i odgovori regulatora tržišta kapitala“. Konferenciji su prisustvovali predstavnici regulatora tržišta kapitala Austrije, Rumunije, Bugarske, Grčke, Albanije, Makedonije, Crne Gore, Bosne i Hercegovine, Hrvatske i Slovenije.

U cilju stvaranja konzistentnog regulatornog okvira tržišta kapitala i adekvatnije institucionalne strukture za koordinaciju politika i zakonodavstva iz oblasti tržišta kapitala, predstavnici komisija iz entiteta i Brčko distrikta BiH su 20.03.2008. godine u Sarajevu usvojili "Zajedničku platformu o saradnji regulatora tržišta kapitala u Bosni i Hercegovini". Nakon potpisivanja ovog dokumenta usvojen je akcioni plan sa dinamikom aktivnosti na preduzimanju mjera za otklanjanje nedostataka i prepreka u zakonodavnom i regulatornom okviru, kako bi se obezbijedio viši stepen integracije nadzora na tržištu kapitala Bosne i Hercegovine. Međutim, tokom 2009. godine nije bilo značajnijih aktivnosti na realizaciji navedenog akcionog plana.

U skladu sa potpisanim Memorandumom o sporazumijevanju i razmjeni informacija i međusobnoj pomoći u pitanjima nadzora sa Komisijom za hartije od vrednosti Republike Srbije i Agencijom za nadzor finansijskih usluga Republike Hrvatske, Komisija za papire od vrijednosti Brčko distrikta BiH je rješavala zahtjeve za dostavom informacija o subjektima određenih finansijskih transakcija. Osim toga u okviru saradnje sa domaćim institucijama rješavani su zahtjevi Državne agencije za istrage i zaštitu BiH, Uprave za indirektno oporezivanje BiH i Poreske uprave Brčko distrikta BiH.

U sklopu svojih aktivnosti u dijelu nadzora nad tržištem, Komisija je kontinuirano vršila praćenje i nadzor nad procedurama rada emitenata u vezi sa emisijama,

registracijom kapitala, trgovanjem, zaštitom prava i interesa malih dioničara i finansijskom izvještavanju investicijske javnosti.

2. Primarno tržište papira od vrijednosti

U okviru nadležnosti iz ove oblasti Komisija je rješavala po zahtjevima dioničkih društava nove emisije dionica i registraciju povećanja kapitala dioničkih društava u registru emitenata.

2.1. Upis emisije papira od vrijednosti u registar emitenata

U Registar emitenata je upisano 25 dioničkih društva koja imaju nominalnu vrijednost kapitala u iznosu od 121.761.890,00 KM.

Od 25 dioničkih društava upisanih u Registar emitenata 23 društva ili 92% su proistekla iz procesa privatizacije, a 2 dionička društva ili 8% su simultano osnovana.

Tabela 1: Pregled upisanih dioničkih društava u registru emitenata na dan 31.12.2009. g.

Redni broj	Datum upisa	Naziv emitenta	Registarski broj emitenta	Početna nominalna vrijednost kapitala na dan upisa u KM	Vrijednost kapitala u KM na dan 31.12.2009.g.
1.	01.06.2004.	«BIMAL» d.d.	02-1-1/04	14.945.000,00	20.720.130,00
2.	04.10.2004.	«SLOBOPROM 'S» d.d.	02-2-2/04	5.695.240,00	15.780.670,00
3.	08.10.2004.	«DONA» d.d.	02-3-3/04	1.798.100,00	4.525.070,00
4.	25.12.2004.	«TMD-MIBO» d.d.	02-4-4/04	76.570,00	970.650,00
5.	25.12.2004.	«PSC-BABIĆ» d.d.	02-5-5/04	673.400,00	3.181.830,00
6.	27.12.2004.	«JELEN&STAKLORAD» d.d.	02-6-6/04	1.573.710,00	3.275.710,00
7.	27.12.2004.	«ŽITOPROMET» d.d.	02-7-7/04	6.359.100,00	6.359.100,00
8.	27.12.2004.	«GALAX-NISKOGRADNJA» d.d.	02-8-8/04	299.430,00	1.330.860,00
9.	26.01.2005.	«HIDRA-STIL» d.d.	02-9-9/05	2.329.780,00	2.955.980,00
10.	16.05.2005.	«IZGRADNjA» d.d.	02-10-10/05	384.630,00	384.630,00
11.	16.05.2005.	«ZANAT DESIGN» d.d.	02-11-11/05	195.830,00	195.830,00
12.	30.12.2005.	«BILjANA» d.d.	02-12-12/05	560.460,00	560.460,00
13.	16.09.2005.	«IBD» d.d.	02-13-14/05	1.748.000,00	1.748.000,00
14.	15.11.2005.	«BRČKO-GAS OSIGURANjE» d.d.	02-14-16/05	2.002.000,00	5.000.000,00

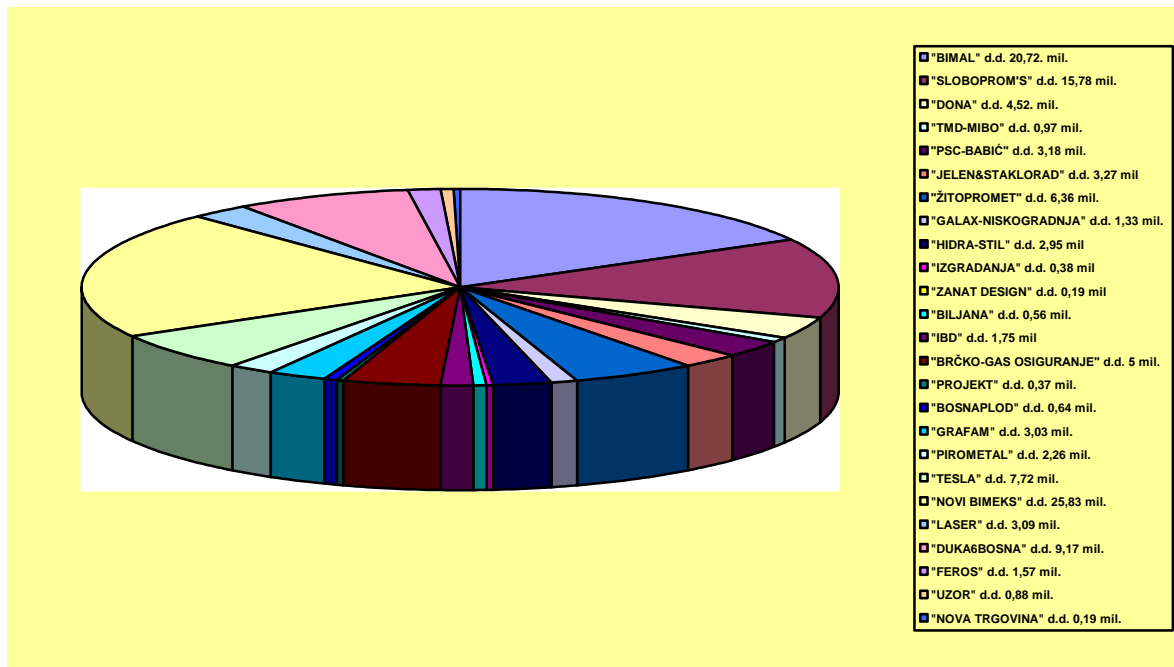

15.	31.01.2006.	«PROJEKT» d.d.	02-15-19/06	371.960,00	371.960,00
16.	16.03.2006.	«BOSNAPLOD» d.d.	02-16-22/06	644.530,00	644.530,00
17.	16.03.2006.	«GRAFAM» d.d.	02-17-23/06	1.916.350,00	3.034.460,00
18.	22.06.2006.	«PIROMETAL» d.d.	02-18-25/06	2.263.450,00	2.263.450,00
19.	07.07.2006.	«TESLA» d.d.	02-19-27/06	7.721.420,00	7.721.420,00
20.	15.08.2006.	«NOVI BIMEKS» d.d.	02-20-29/06	25.829.000,00	25.829.000,00
21.	15.08.2006.	«LASER» d.d.	02-21-30/06	3.095.910,00	3.095.910,00
22.	26.10.2006.	«DUKA&BOSNA» d.d.	02-22-32/06	6.030.860,00	9.167.520,00
23.	26.10.2006.	«FEROS» d.d.	02-23-33/06	934.630,00	1.571.680,00
24.	26.11.2007.	«UZOR» d.d.	02-24-40/07	882.080,00	882.080,00
25.	29.07.2008.	«NOVA TRGOVINA» d.d.	02-25-44/08	190.960,00	190.960,00
		UKUPNO:		88.522.400,00	121.761.890,00

Iz navedenog pregleda se vidi da je na dan 31.12.2009. godine vrijednost registrovanog kapitala 121.761.890,00 KM, što predstavlja povećanje od 5.518.020,00 KM ili za 5% u odnosu na 2008. godinu, odnosno povećanje od 33.239.490,00 KM ili za 37,55 % u odnosu na početnu nominalnu vrijednost registrovanog kapitala.

U ukupnom zbiru registrovanog dioničkog kapitala pojedinačno najveće učešće imaju „Novi Bimeks“ d.d. sa 25.829.000,00 KM ili 21,21%, „Bimal“ d.d. sa 20.720.130,00 KM ili 17,02% i „Sloboprom'S“ d.d. sa 15.780.670,00 KM ili 12,96%, iz čega proističe da navedena tri emitenta predstavljaju preko 51,19% ukupno registrovanog dioničkog kapitala, što se može vidjeti iz slijedećeg grafikona:

Graf. 1: Struktura ukupnog dioničkog kapitala po emitentima na dan 31.12.2009. godine

2.2. Emisija papira od vrijednosti i upis promjena kod dioničkih društava

Postupak provođenja korporativnih radnji započinje donošenjem odluke od strane skupštine dioničkog društva, o povećanju, odnosno smanjenju kapitala u skladu sa Zakonom o preduzećima, Zakonom o papirima od vrijednosti Brčko distrikta BiH i statutom emitenta. Uz zahtjev za odobrenje emisije emitent dostavlja Komisiji odgovarajuću dokumentaciju (odluka, Statut, prospekt, ugovor sa bankom depozitarom, procjena ovlaštenog procjenitelja, izvještaj ovlaštenog revizora i dr.). Nakon provedenih procedura u Registru emitenata kod Komisije upisuju se promjene koje se odnose na kapital (povećanje ili smanjenje), promjene člana nadzornog odbora, promjene člana uprave i druge promjene određene zakonima i pravilima Komisije.

Provedene korporativne radnje povećanja kapitala imaju karakter zatvorene ponude emisije dionica za poznatog kupca, pri čemu se kao kupac emitovanih dionica pojavljivao isključivo većinski dioničar.

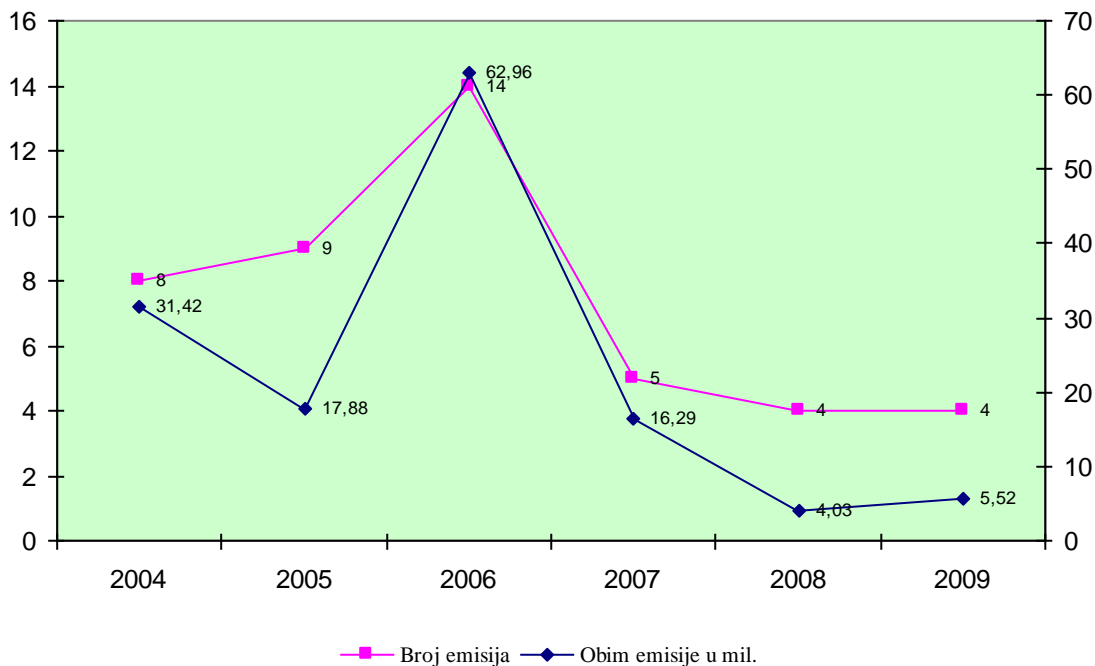
2.2.1. Emisija papira od vrijednosti u periodu 2004-2009. godina

Prikaz broja i obima emisija papira od vrijednosti u periodu 2004-2009. godina je dat u tabeli broj 2. odnosno grafikonu broj 2. i pokazuje da je najveći broj i obim emisija papira od vrijednosti bio u 2006. godini, što je rezultat dinamike privatizacije preduzeća.

Tabela 2: Emisija papira od vrijednosti u periodu 2004-2009. godina

Red. br.	Godina	Broj emisija	Obim emisije KM
1	2004	8	31.420.550
2	2005	9	17.883.100
3	2006	14	62.956.110
4	2007	5	16.290.560
5	2008	4	4.025.410
6	2009	4	5.518.020
UKUPNO		44	138.093.750

Graf. 2: Broj i obim emisija papira od vrijednosti u periodu 2004-2009. godina

2.2.2. Vrste emisija papira od vrijednosti u periodu 2004-2009. godina

Ukupan broj emisija po vrstama i obimu u periodu od šest godina bio je uslovljen dinamikom privatizacije preduzeća i realizacije ugovorom preuzetih obaveza od strane većinskih dioničara:

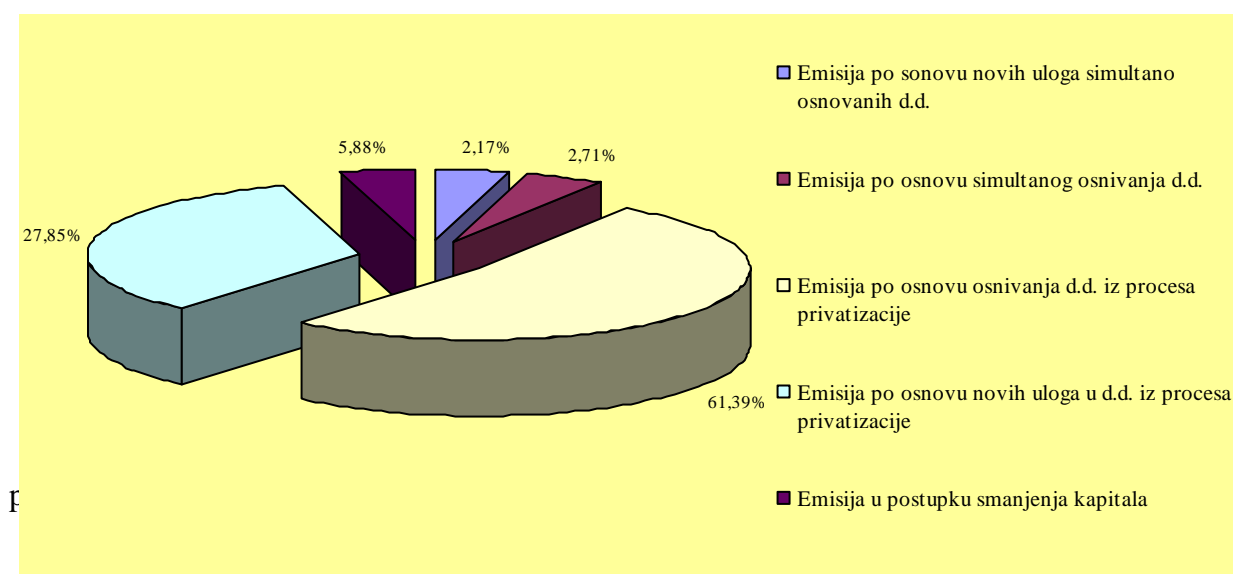
Tabela 3: Emisija papira od vrijednosti po vrsti u periodu 2004-2009. godina

Red. broj	Vrsta emisije	Broj emisija	Vrijednost emisije KM
1	Emisija po osnovu novih uloga postojećih dioničara simultano osnovanih dioničkih društava	2	2.998.000
2	Emisija po osnovu simultanog osnivanja dioničkih društava	2	3.750.000
3	Emisija po osnovu transformacije državnih preduzeća u dionička društva u procesu privatizacije	23	84.772.400
4	Emisija po osnovu novih uloga postojećih dioničara dioničkih društava iz procesa privatizacije	15	38.457.420
5	Emisija dionica u postupku smanjenja kapitala	2	8.115.930
UKUPNO		44	138.093.750

U navedenom periodu ukupno je provedeno 44 emisija papira od vrijednosti u iznosu od 138.093.750,00 KM. Od toga najveći broj emisija se odnosi na emisije po osnovu transformacije državnih preduzeća u dionička društva u procesu privatizacije i emisije po osnovu investiranja u dionička društva iz procesa privatizacije.

Grafički prikaz strukture ukupnog obima emisija u petogodišnjem periodu dat je u grafikonu broj 3.

Graf. 3: Struktura emisija papira od vrijednosti po vrstama i obimu u periodu 2004-2009.

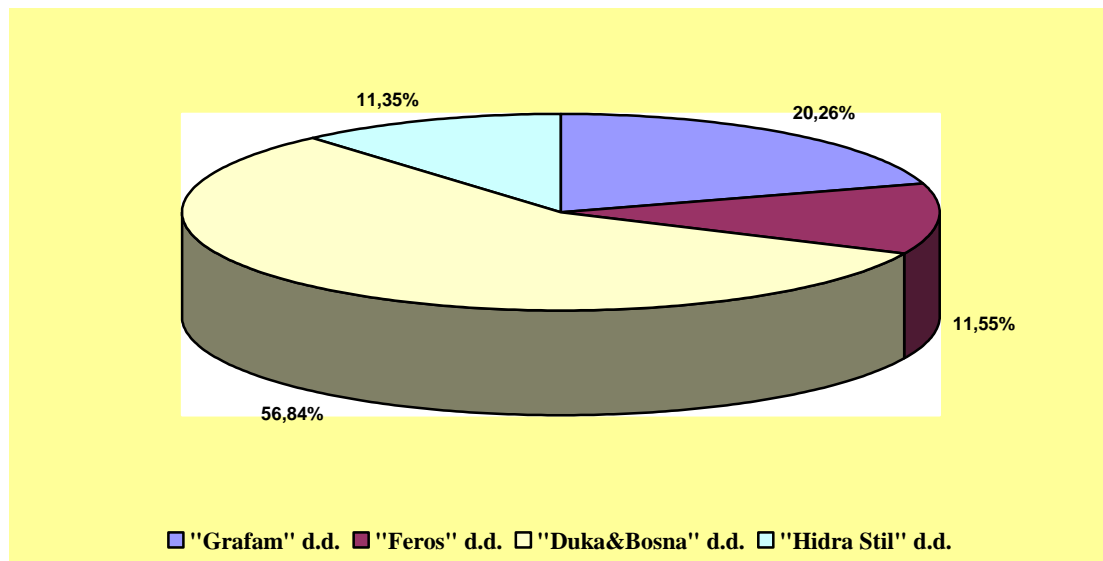

Tabela 4: Pregled upisanih promjena po osnovu završenih emisija u registru emitenata u 2009. godini

Redni broj	Datum upisa	Naziv i sjedište emitenta	Registarski broj emitenta	Odobrena vrijednost povećanja kapitala u KM	Visina kapitala nakon povećanja kapitala u KM
1	09.10.2008.	«GRAFAM » d.d. Brčko	02-17-47/08	1.118.110,00	3.034.460,00
2	09.10.2008.	«FEROS » d.d. Brčko	02-33-42/08	637.050,00	1.571.680,00
3	09.10.2008.	«DUKA & BOSNA » d.d. Brčko	02-22-49/08	3.136.660,00	9.167.520,00
4	09.10.2008.	«HIDRA STIL » d.d. Brčko	02-9-50/08	626.200,00	2.955.980,00
		UKUPNO		5.518.020,00	16.729.640,00

Od ukupno upisanih promjena na kapitalu u 2009. godini po osnovu provedenih korporativnih radnji u iznosu od 5.518.020,00 KM, najveći dio se odnosi na „Duka Bosna“ d.d. Brčko u iznosu od 3.136.660,00 KM ili 56,84 %, zatim „Grafam“ d.d. u iznosu od 1.118.110,00 KM ili 20,26 %, „Feros“ d.d. u iznosu od 637.050,00 KM ili 11,55 % i „Hidra Stil“ d.d. 626.200,00 KM ili 11,35%.

Graf. 4: Struktura završenih emisija papira od vrijednosti po emitentima u 2009. godini

2.2.4. Emisije papira od vrijednosti koje nisu u potpunosti okončane u 2009. g

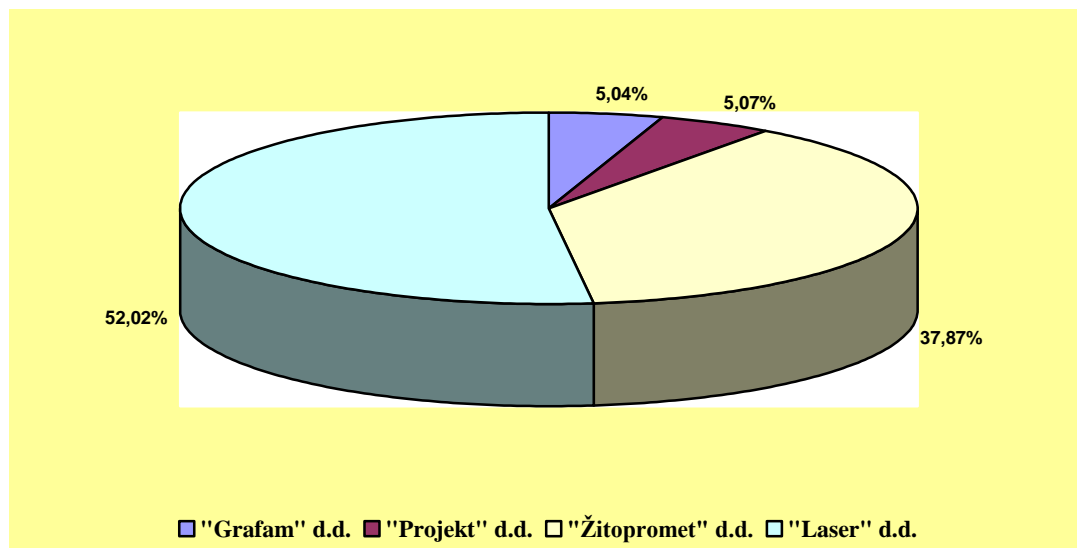
Kod četiri emitenta su započete procedure provođenja povećanja kapitala kroz emisije zatvorenim ponudom, koje je Komisija odobrila kako je prikazano u tabeli 5.

Tabela 5: Pregled odobrenih emisija, koje nisu u potpunosti okončane u 2009. godini

Redni broj	Datum upisa	Naziv i sjedište emitenta	Registarski broj emitenta	Odobrena vrijednost povećanja kapitala u KM	Visina kapitala nakon povećanja kapitala u KM
1	23.12.2009.	«GRAFAM » d.d. Brčko	02-17-77/09	552.260,00	3.586.720,00
2	23.12.2009	«PROJEKT » d.d. Brčko	02-15-76/09	555.700,00	927.660,00
3	06.10.2009.	„ŽITOPROMET“ d.d. Brčko	02-7-71/09	4.150.000,00	10.509.090,00
4	31.12.2009.	„LASER“ d.d. Brčko	02-21-79/09	5.700.150,00	8.796.060,00
		UKUPNO		10.958.110,00	23.819.530,00

Upisom odobrenih emisija papira od vrijednosti u registar emitenata ukupan dionički kapital emitenata uvećati će se za 10.958.110,00 KM.

Graf. 5: Struktura odobrenih emisija po emitentima, koje nisu u potpunosti okončane u 2009. godini

Pored uspješno provedenih i okončanih emisija i odobrenih i započetih procedura emisija, zahtjev za odobrenje zatvorene emisije podnio je emitent „Izgradnja“ d.d. Brčko u vrijednosti od 3.405.550,00 KM koji je u proceduri rješavanja.

2.2.5. Emisija obveznica

U skladu sa članom 11. Odluke o emisiji obveznica Brčko distrikta BiH za izmirenje obaveza po osnovu verifikovanih računa stare devizne štednje („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“ broj: 16/09), dana 30.06.2009. godine izdate su obveznice Brčko distrikta BiH za staru deviznu štednju u vrijednosti od 36.965.894,00 KM

Tabela 6: Emisija obveznica koje su uvrštene na Sarajevsku berzu

Oznaka obveznica	Vrijednost emisije KM	Broj vlasnika	Datum dospijeća
BDB9KA	1.516.832,00	750	30.09.2009.
BDB9KB	1.837.015,00	548	30.09.2010.
BDB9KC	1.996.144,00	393	30.09.2011.
BDB9KD	2.236.080,00	269	30.09.2012.
BDB9KE	2.635.526,00	174	30.09.2013.
BDB9KF	2.795.425,00	94	30.09.2014.
BDB9KG	2.957.413,00	40	31.03.2015.
UKUPNO	15.974.435,00	2.268	

Tabela 7: Emisija obveznica koje su uvrštene na Banjalučku berzu

Oznaka obveznica	Vrijednost emisije KM	Broj vlasnika	Datum dospijeća
BDDS-O-A	1.992.604,00	972	30.09.2009.
BDDS-O-B	2.413.436,00	740	30.09.2010.
BDDS-O-C	2.623.642,00	538	30.09.2011.
BDDS-O-D	2.938.460,00	395	30.09.2012.
BDDS-O-E	3.463.599,00	244	30.09.2013.
BDDS-O-F	3.673.320,00	126	30.09.2014.
BDDS-O-G	3.886.398,00	56	31.03.2015.
UKUPNO	20.991.459,00	3.071	

Emisija obveznica stare devizne štednje je uticala na veći obim ponude papira od vrijednosti i kvalitet ponuđenog tržišnog materijala, što će se svakako pozitivno odraziti na dalji razvoj tržišta kapitala. Vlasnicima izdatih obveznica prema oplatnom planu Odluke o emisiji obveznica po osnovu verifikovanih računa stare devizne štednje, obračunava se i isplaćuje glavnica i pripadajuća kamata. Obzirom da se radi o dužničkim papirima od vrijednosti, koji imaju veoma mali rizik naplate, svojim vlasnicima ova vrsta tržišnog instrumenta kontinuirano donosi prinose.

3. Objavljivanje finansijskih izvještaja i drugih informacija o poslovanju

U smislu odredaba Pravilnika o sadržaju, načinu i standardima objavljivanja finansijskih izvještaja i drugih informacija o poslovanju dioničkog društva („Sl. glasnik Brčko distrikta BiH“ broj: 19/05), dioničko društvo koje je svoje dionice emitovalo putem javne ponude i upisano u registar emitenata kod Komisije, dužno je izvještavati Komisiju dostavljanjem izvještaja o poslovanju i izvještaja o značajnim događajima koji bitno utiču na finansijsko poslovanje dioničkog društva u pisanom obliku na propisanim obrascima (obrazac-FP, obrazac-ZD).

Komisija je u izvještajnom periodu uputila više usmenih i pismenih urgencija (poziva na postupanje) radi pribavljanja navedenih izvještaja, što je rezultiralo dostavljanjem izvještaja o poslovanju dioničkih društava za 2008. godinu i dostavljanjem izvještaja o značajnim događajima koji bitno utiču na finansijsko poslovanje dioničkih društava. Dostavljeni finansijski izvještaji su proslijeđeni na Sarajevsku i Banjalučku berzu u skladu sa Pravilima poslovanja berze, radi objavljivanja na njihovim web stranicama, a objavljeni su i na web stranici Komisije za papire od vrijednosti Brčko distrikta BiH.

U izvještajnom periodu od 25 dioničkih društava 3 dionička društva nisu dostavila polugodišnji izvještaj o poslovanju („Biljana“, „Bosnaplod“ i „Laser“), a godišnji izvještaj nije dostavilo jedno dioničko društvo „Bosnaplod“ Brčko.

4. Sekundarno tržište

4.1. Djelatnost Centralnog registra

Centralni registar papira od vrijednosti uspostavljen je u skladu sa članom 68. Zakona o papirima od vrijednosti Brčko distrikta BiH, a obezbjeđuje uvrštavanje papira od vrijednosti na berzansko trgovanje i ostvarivanje prava vlasnika papira od vrijednosti koja im iz tog vlasništva proističu.

Djelatnost Centralnog registra definisana je Zakonom o papirima od vrijednosti Brčko distrikta BiH kao:

- registracija i čuvanje podataka koji se odnose na definisanje vlasništva ili ostalih prava inkorporiranih u papirima od vrijednosti,

- registracija i čuvanje papira od vrijednosti, odnosno podataka o papirima od vrijednosti, vlasniku nad papirima od vrijednosti i svim transakcijama u pogledu prijenosa vlasništva ili promjene stanja papira od vrijednosti,
- vođenje računa emitenata, odnosno vlasnika papira od vrijednosti i izdavanje potvrda o stanju i promjenama na tim računima,
- vršenje prijenosa, deponovanje, saldiranje i kliring po transakcijama s papirima od vrijednosti i ostale poslove u skladu sa Zakonom o papirima od vrijednosti.

Centralni registar kod Komisije za papire od vrijednosti Brčko distrikta BiH sa dioničkim društvima je zaključio 25 Ugovora o vršenju poslova registracije, čuvanja i održavanja podataka o papirima od vrijednosti, izvršeno je 110 promjena podataka u sistemu (promjena adrese, prezimena, matičnog broja, ispravke greške u imenu i prezimenu), dostavljeno je 266 obavještenja i poziva, izvršeno je 23 prenosa papira od vrijednosti po osnovu nasljeđivanja, upućeno je 2.390 izvoda-certifikata na adrese vlasnika poslije upisa-registracije i promjena stanja na vlasničkim računima.

4.2. Ovlašteni posrednici na tržištu

Za obavljanje poslova posredovanja u prometovanju papirima od vrijednosti u Centralnom registru kod Komisije za papire od vrijednosti u članstvu sistema prijenosa nalazi se šest brokerskih kuća ovlaštenih za posredovanje u prometu papirima od vrijednosti, kako slijedi:

Tabela 8: Ovlašteni posrednici u prometu papirima od vrijednosti

Red. broj	Naziv brokerske kuće	Broj ugovora
1	„Raiffeisen brokers“ Sarajevo	Ugovor broj: 05-02-4/52-2
2	„Bobar banka“ Bijeljina	Ugovor broj: 05-02-4/54-2
3	„AW broker“ Sarajevo	Ugovor broj: 05-02-4/53-2
4	„eBrokers“ Sarajevo	Ugovor broj: 15-024-450/07-2
5	„See Investment Solutions“ Sarajevo	Ugovor broj: 15-024-472/07-2
6	„Hypo-Alpe-Adria-Vrijednosnice Sarajevo	Ugovor broj: 15-024-124/08-2

Zaključenim ugovorima sa gore navedenim posrednicima na tržištu kapitala obezbijedeni su uslovi da vlasnici papira od vrijednosti, koristeći njihove posredničke usluge, mogu prometovati svojim papirima od vrijednosti na berzama u Bosni i Hercegovini.

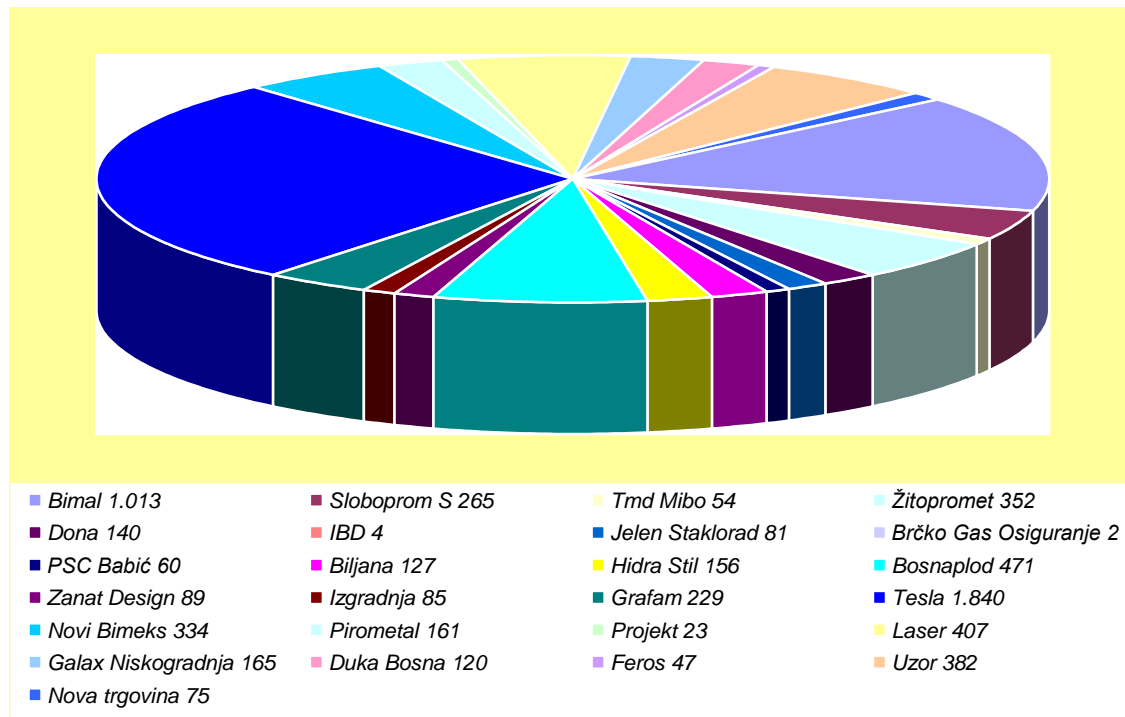
4.3. Registracija kapitala i vlasnika kapitala

Centralni registar kod Komisije za papire od vrijednosti Brčko distrikta BiH registruje, odnosno evidentira kapital i vlasništvo nad papirima od vrijednosti, kao i sve transakcije po pitanju prenosa vlasništva ili promjene stanja papira od vrijednosti.

Tabela 9 : Pregled registrovanih dioničkih društava u Centralnom registru kod Komisije

Red. broj	Naziv emitenta	Vrijednost kapitala KM	Broj dionica	Broj dioničara	Berza
1.	«BIMAL» d.d.	20.720.130,00	2.072.013	1.013	SASE
2.	«SLOBOPROM'S» d.d.	15.780.670,00	1.578.067	265	BLSE
3.	«TMD MIBO» d.d.	970.650,00	97.065	54	SASE
4.	«ŽITOPROMET» d.d.	6.359.090,00	635.909	352	BLSE
5.	«DONA» d.d.	4.525.070,00	452.507	140	BLSE
6.	«IBD» d.d.	1.748.000,00	1.748	4	SASE
7.	«JELEN&STAKLORAD» d.d.	3.275.710,00	327.571	81	BLSE
8.	«BRČKO-GAS OSIGURANJE» d.d.	5.000.000,00	5.000	2	BLSE
9.	«PSC-BABIĆ» d.d.	3.181.830,00	318.183	60	BLSE
10.	«BILJANA» d.d.	560.460,00	56.046	127	SASE
11.	«HIDRA STIL» d.d.	2.329.780,00	232.978	156	SASE
12.	„BOSNAPLOD	644.530,00	64.453	471	SASE
13.	„ZANAT-DESIGN“ d.d.	195.830,00	19.583	89	BLSE
14.	„IZGRADNJA“ d.d.	384.630,00	38.463	85	BLSE
15.	„GRAFAM“ d.d.	3.034.460,00	303.446	229	BLSE
16.	„TESLA“ d.d.	7.721.420,00	772.142	1.840	BLSE
17.	„NOVI BIMEKS“ d.d.	25.829.000,00	2.582.900	334	BLSE
18.	„PIROMETAL“ d.d.	2.263.450,00	226.345	161	SASE
19.	„PROJEKT“ d.d.	371.960,00	37.196	23	BLSE
20.	„LASER“ d.d.	3.095.910,00	309.591	407	SASE
21.	„GALAX NISKOGRADNJA“	1.330.860,00	133.086	165	BLSE
22.	„DUKA BOSNA“ d.d.	6.030.860,00	603.086	120	SASE
23.	„FEROS“ d.d.	934.630,00	93.463	47	BLSE
24.	„UZOR“ d.d.	882.080,00	88.208	382	BLSE
25.	„NOVA TRGOVINA“ d.d.	190.960,00	19.096	75	BLSE
	UKUPNO:	117.361.970,00	11.068.145	6.682	

Graf. 6 : Struktura dioničkih društava prema broju dioničara na dan 31.12.2009. godine

U Centralnom registru kod Komisije za papire od vrijednosti na dan 31.12.2009. godine vrijednost registrovanog kapitala iznosi 117.361.970 KM, što je u odnosu na 2008. godinu povećanje za 1.309.070,00 KM ili za 1%. Ukupan broj dionica je 11.068.145, evidentiranih na 6.682 vlasnička računa papira od vrijednosti, odnosno registrovano je 6.682 dioničara, od toga 10 investicionih fondova. U izvještajnom periodu registrovano je 1.722 vlasnika obveznica po osnovu verifikovanih računa stare devizne štednje emitenta Brčko distrikta BiH u ukupnom iznosu 36.965.894,00 KM.

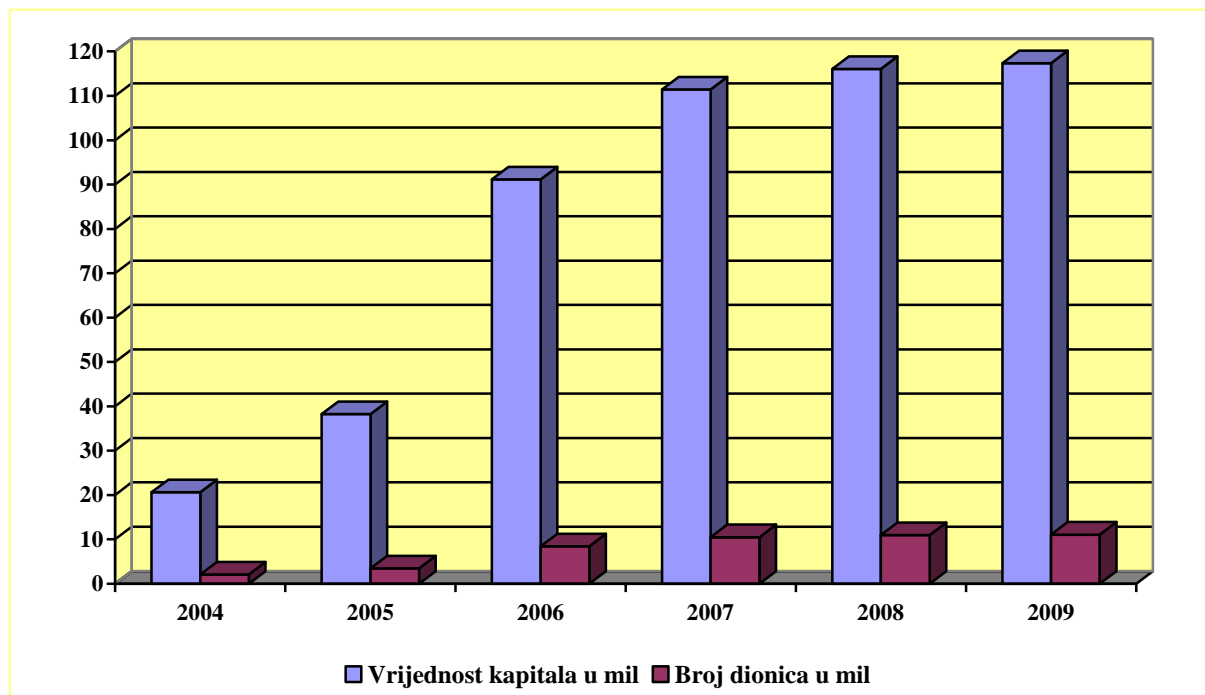
U strukturi registrovanog kapitala dioničkih društava najveći dio se odnosi na kapital iz procesa privatizacije, oko 95%. Registracija kapitala i papira od vrijednosti u periodu 2004-2009. godina određena je dinamikom provođenja procesa privatizacije.

Tabela 10: Registracija kapitala i papira od vrijednosti u periodu 2004-2009 godina

Godina	Vrijednost kapitala	Broj dionica	Index	
			It	Vt
2004	20.640.240,00	2.064.024	100	-
2005	38.262.110,00	3.454.961	185	185
2006	91.138.320,00	8.445.780	441	238
2007	111.436.370,00	10.475.585	539	122
2008	116.052.900,00	10.937.238	562	104
2009	117.361.970,00	11.068.145	569	101

Registrovani kapital dioničkih društava u periodu 2004-2009. godina imao je tendenciju rasta, tako da se vrijednost registrovanog kapitala u 2005. godini povećala za 17.621.870 KM ili za 85% u odnosu na 2004. godinu. U 2006. godini vrijednost registrovanog kapitala se povećala za 52.876.210 KM ili za 138% u odnosu na 2005. godinu. Vrijednost registrovanog kapitala u 2007. godini u odnosu na 2006. godinu se povećala za 20.298.050 KM ili za 22%. U 2008. godini vrijednost registrovanog kapitala se povećala za 4.616.530,00 KM ili za 4% u odnosu na 2007. godinu i u 2009. godini registrovani kapital se povećao za 1.309.070,00 KM ili za 1% u odnosu na 2008. godinu.

Graf. 7. : Registracija kapitala i papira od vrijednosti u periodu 2004-2009. godina

Početna vrijednost registrovanog kapitala od 20.640.240,00 KM u 2004. godini povećala se 5,69 puta i dostigla vrijednost od 117.361.970,00 KM u 2009. godini.

4.4. Vlasnička struktura dioničkih društava iz procesa privatizacije

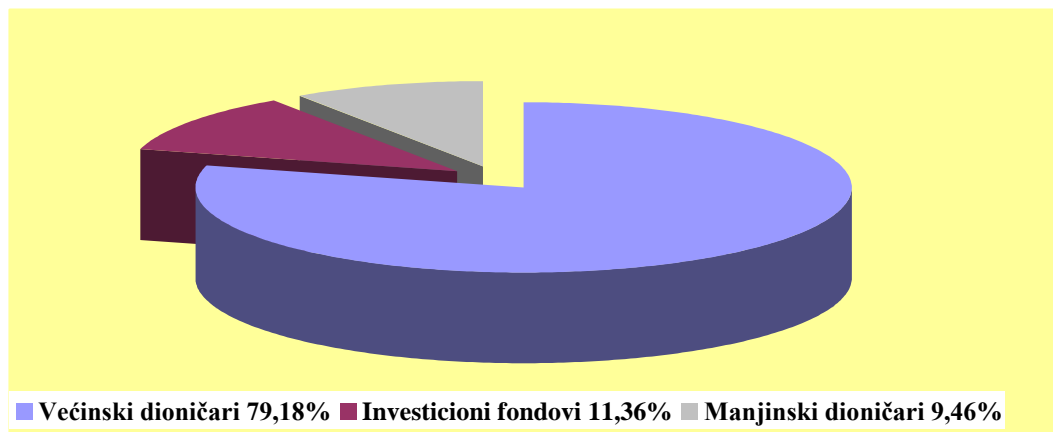
Registrovani kapital i papiri od vrijednosti u centralnom registru daju podatke o strukturi vlasništva nad dioničkim društvima.

Tabela 11: Vlasnička struktura dioničkih društava iz procesa privatizacije

Red. broj	Naziv emitenta	Vrijednost kapitala u KM	Broj dionica	% učešća većinskih dioničara	% učešća IF-ova	% učešća manj. Dionič.
1.	«BIMAL» d.d.	20.720.130,00	2.072.013	94,79	-	5,21
2.	«SLOBOPROM'S» d.d.	15.780.670,00	1.578.067	98,21	-	1,79
3.	«TMD MIBO» d.d.	970.650,00	97.065	97,40	2,07	0,53
4.	«ŽITOPROMET» d.d.	6.359.090,00	635.909	67	16,23	16,77
5.	«DONA» d.d.	4.525.070,00	452.507	86,89	-	13,11
6.	«JELEN&STAKLORAD» d.d.	3.275.710,00	327.571	84,15	8,27	7,58
7.	«PSC-BABIĆ» d.d.	3.181.830,00	318.183	93,02	6,4	0,58
8.	«BILJANA» d.d.	560.460,00	56.046	65	-	35
9.	«HIDRA STIL» d.d.	2.329.780,00	232.978	67	15,64	17,36
10.	„BOSNAPLOD“ d.d.	644.530,00	64.453	67	5,83	27,17
11.	„ZANAT-DESIGN“ d.d.	195.830,00	19.583	67	21	12
12.	„IZGRADNJA“ d.d.	384.630,00	38.463	67	32,51	0,49
13.	„GRAFAM“ d.d.	3.034.460,00	303.446	67	10,03	22,97
14.	„TESLA“ d.d.	7.721.420,00	772.142	67	9,93	23,07
15.	„NOVI BIMEKS“ d.d.	25.829.000,00	2.582.900	67	29,1	3,9
16.	„PIROMETAL“ d.d.	2.263.450,00	226.345	62	-	38
17.	„PROJEKT“ d.d.	371.960,00	37.196	67	-	33
18.	„LASER“ d.d.	3.095.910,00	309.591	67	26,95	6,05
19.	„GALAX NISKOGRADNJA“ d.d.	1.330.860,00	133.086	92,58	-	7,42
20.	„DUKA BOSNA“ d.d.	6.030.860,00	603.086	67	17,59	15,41
21.	„FEROS“ d.d.	934.630,00	93.463	67	-	33
22.	„UZOR“ d.d.	882.080,00	88.208	67	-	33
23.	„NOVA TRGOVINA“ d.d.	190.960,00	19.096	67	-	33
	UKUPNO:	110.613.970,00	11.061.397	79,18	11,36	9,46

Početa vlasnička struktura registrovanog kapitala privatizovanih preduzeća bila je određena ugovorom o kupoprodaji 67% državnog kapitala i distribucijom vlasništva stanovništvu od 33% po osnovu potraživanja (vaučeri i certifikati) i „Markovićeve dionice“. U okviru manjinskog dijela kapitala investicioni fondovi su učestvovali sa 23,78% i manjinski dioničari sa 9,22%. Struktura vlasništva registrovanog kapitala nakon provedenih promjena na kapitalu i prenosa vlasništva po osnovu trgovanja predstavljena je grafom broj 8.

Graf. 8. : Struktura vlasništva kapitala dioničkih društava iz procesa privatizacije na dan 31.12.2009. godine

Registrovani kapital 23 dionička društva iz procesa privatizacije na dan 31.12.2009. godine iznosi 110.613.970,00 KM. Broj registrovanih dionica je 11.061.397. Većinski dioničari u strukturi kapitala učestvuju sa 79,18%, investicioni fondovi sa 11,36% i manjinski dioničari sa 9,46%.

4.5. Promjene na kapitalu i vlasnička struktura emitenata

Provođenje korporativnih radnji, u posmatranom periodu, odnosno promjena kapitala kao rezultat izvršenih ulaganja od strane većinskih dioničara, ostvarenih rezultata u poslovanju, kao i promet papirima od vrijednosti unutar manjinskog portfelja doveli su do izmjene vlasničke strukture kapitala u korist većinskih dioničara kod emitenata: „Bimal“ d.d., „Sloboprom‘S“ d.d., „TMD-Mibo“ d.d., „Dona“ d.d., „Jelen&Staklorad“ d.d., „PSC Babić“ d.d., „Galax Niskogradnja“ d.d. i „Grafam“ d.d. Brčko, što je prikazano u tabeli broj 9.

Tabela 12: Struktura vlasništva kapitala dioničkih društava koja su izvršila promjene na kapitalu u periodu 2005-2009. godina

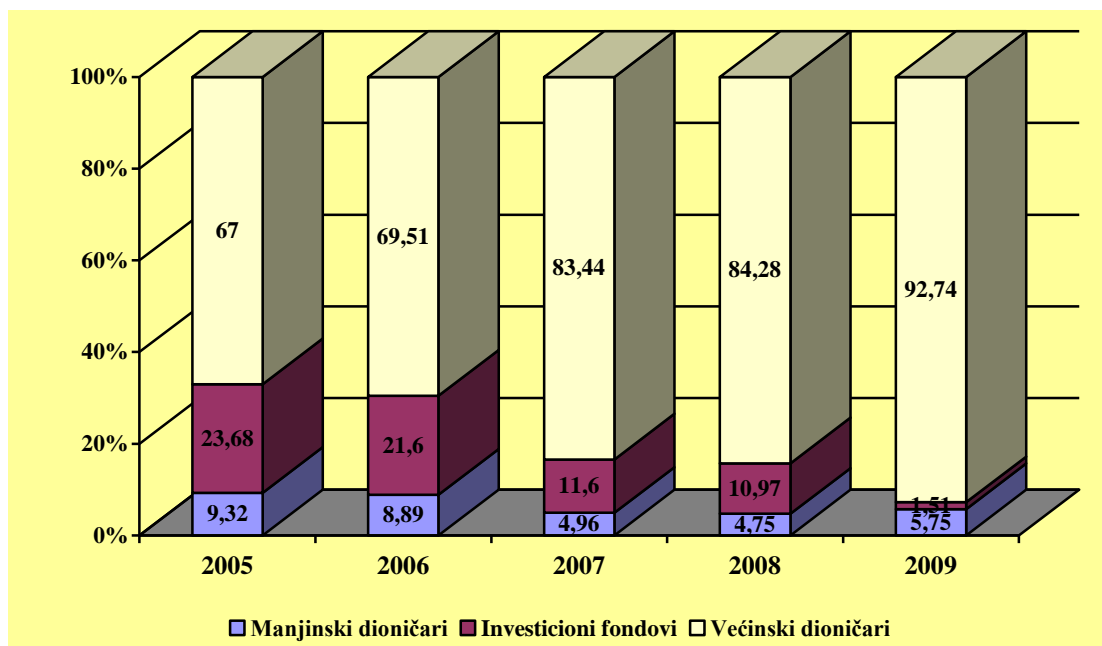
R.b	Dioničari	2005		2006			2007			2008			2009		
		Nom.vrij. kapitala u KM	% učešća	Nom.vrij. kapitala u KM	% učešća	% +/-	Nom.vrij. kapitala u KM	% učešća	% +/-	Nom.vrij. kapitala u KM	% učešća	+/-	Nom.vrij. kapitala u KM	% učešća	+/-
1	Većinski dioničari	19.513.796	67	17.901.426	69,51	+2,51	38.422.456	83,44	+13,93	42.614.304	84,28	+0,84	48.982.780	92,74	+8,46
2	Investic. fondovi	6.897.500	23,68	5.561.540	21,60	-2,08	5.343.510	11,60	-10	5.547.147	10,97	-0,63	799.150	1,51	-9,46
3	Manjinski dioničari	2.714.554	9,32	2.289.494	8,89	-0,43	2.284.504	4,96	-3,93	2.401.709	4,75	-0,21	3.037.450	5,75	+1
	UKUPNO	29.125.850	100	25.752.460	100		46.050.470	100		50.563.160	100		52.819.380	100	

U posmatranom periodu 2005-2009. godina nakon realizovanih korporativnih radnji, kapital dioničkih društava se povećao sa 29.125.850,00 KM na 52.819.380,00 KM ili za 81% i pokazuje pozitivan tok.

Relativno učešće većinskih dioničara u kapitalu dioničkih društava od 69,51% u 2006. godini u odnosu na 67% u 2005. godini predstavlja povećanje od 2,51%, a istovremeno učešće manjinskih dioničara od 33% u 2005. godine se smanjuje na 30,49% u 2006. godini ili za 2,51%. Takvo kretanje kapitala je nastavljeno i u 2007. godini, učešće većinskih dioničara se povećava za 13,93%, a učešće manjinskih dioničara se smanjuje za 13,93% u odnosu na 2006. godinu. Učešće većinskih dioničara u 2008. godini u odnosu na 2007. godinu se povećava za 0,84%, a učešće manjinskih dioničara smanjuje se za 0,84%, a u 2009. godini učešće većinskih dioničara se povećalo za 8,46% u odnosu na 2008. godinu, uz istovremeno smanjenje udjela manjinskih dioničara od 8,46%.

Realizacija ulaganja, koja se odnose u cjelosti na većinske dioničare, dovodi do toga da se njihovo relativno učešće u ukupnom kapitalu kontinuirano povećava, a učešće manjinskih dioničara se kontinuirano smanjuje u onom procentu u kojem se povećava relativno učešće većinskih dioničara u strukturi kapitala.

Graf . 9. : Struktura vlasništva kapitala dioničkih društava nakon upisa promjena na kapitalu u periodu 2005- 2009. godina

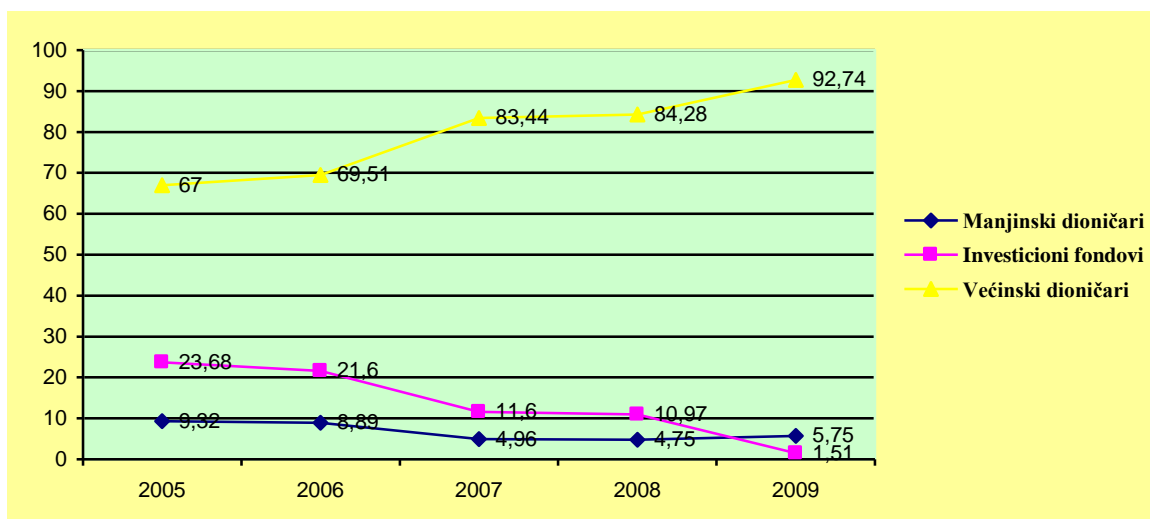
Posmatrajući dinamiku ukupnog kapitala u navedenim dioničkim društvima koja su provela korporativne radnje može se zaključiti da je ostvareno povećanje registrovanog kapitala u 2009. godini za 2.256.220,00 KM ili za 4,46% više u odnosu na 2008. godinu, a to povećanje u odnosu na 2005. godinu iznosi 23.693.530,00 KM ili za 81,35% više.

Relativno učešće većinskih dioničara u strukturi vlasništva se povećava sa 19.513.796,00 KM ili 67% u 2005. godini na 48.982.780,00 KM ili 92,74% u 2009. godini.

Relativno učešće investicionih fondova u ukupnom kapitalu se smanjuje sa 6.897.500,00 KM ili 23,68% u 2005. godini na 799.150,00 KM ili 1,51% u 2009. godini.

Relativno učešće manjinskih dioničara u ukupnom kapitalu se takođe smanjuje sa 2.714.554,00 KM ili 9,32% u 2005. godini na 3.037.450,00 KM ili 5,75% u 2009. godini.

Graf. 10.: Pravac kretanja vlasničke strukture u periodu 2005-2009. godina

Pravac kretanja ukupnog kapitala i kapitala većinskih dioničara pokazuje progresiju, dok pravac kretanja kapitala manjinskih dioničara pokazuje regresiju, što je odraz ostvarenog investiranja većinskih dioničara.

4.6. Registracija obveznica

U toku izvještajnog perioda izvršena je registracija obveznica Brčko distrikta BiH za izmirenje obaveza po osnovu verifikovanih računa stare devizne štednje u sedam serija sa rokovima dopsijeća. Za sve serije obveznica kamata u iznosu od 2,5% se obračunava i isplaćuje dva puta godišnje u martu i septembru, a glavnica jednom godišnje u septembru. Posljednja isplata obveznica je 31.03.2015. godine.

Tabela 13: Emisija obveznica koje su uvrštene na Sarajevsku berzu

Oznaka obveznica	Vrijednost emisije KM	Broj vlasnika	Datum dopsijeća
BDB9KA	1.516.832,00	750	30.09.2009.
BDB9KB	1.837.015,00	548	30.09.2010.
BDB9KC	1.996.144,00	393	30.09.2011.
BDB9KD	2.236.080,00	269	30.09.2012.
BDB9KE	2.635.526,00	174	30.09.2013.
BDB9KF	2.795.425,00	94	30.09.2014.
BDB9KG	2.957.413,00	40	31.03.2015.
UKUPNO	15.974.435,00	2.268	

Tabela 14: Emisija obveznica koje su uvrštene na Banjalučku berzu

Oznaka obveznica	Vrijednost emisije KM	Broj vlasnika	Datum dopsijeća
BDDS-O-A	1.992.604,00	972	30.09.2009.
BDDS-O-B	2.413.436,00	740	30.09.2010.
BDDS-O-C	2.623.642,00	538	30.09.2011.
BDDS-O-D	2.938.460,00	395	30.09.2012.
BDDS-O-E	3.463.599,00	244	30.09.2013.
BDDS-O-F	3.673.320,00	126	30.09.2014.
BDDS-O-G	3.886.398,00	56	31.03.2015.
UKUPNO	20.991.459,00	3.071	

4.7. Obračun glavnice i kamate za obveznice

U skladu sa članom 14. tačka 5. Odluke o emisiji obveznica Brčko distrikta BiH za izmirenje obaveza po osnovu verifikovanih računa stare devizne štednje („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“ broj: 16/09), dana 30.09.2009. godine izvršen je obračun glavnice i kamate za obveznice Brčko distrikta BiH.

Podaci o ukupnom iznosu za isplatu kamate i glavnice vlasnicima obveznica po svim bankama sa naznačenim kodom i nazivom svake banke i njoj pripadajućeg dijela glavnice i kamate dostavljeni su Direkciji za finansije Brčko distrikta BiH u elektronskoj i pisanoj formi, na osnovu čega je Direkcija za finansije dana 01.10.2009. godine izvršila isplatu glavnice i kamate svim vlasnicima obveznica Brčko distrikta BiH.

Tabela 15: Obračun glavnice i kamate

Berza	Glavnica	Kamata	Ukupno za isplatu
BLSE	1.992.604,00	262.399,97	2.255.003,97
SASE	1.516.832,00	199.685,90	1.716.517,90
UKUPNO	3.509.436,00	462.085,87	3.971.521,87

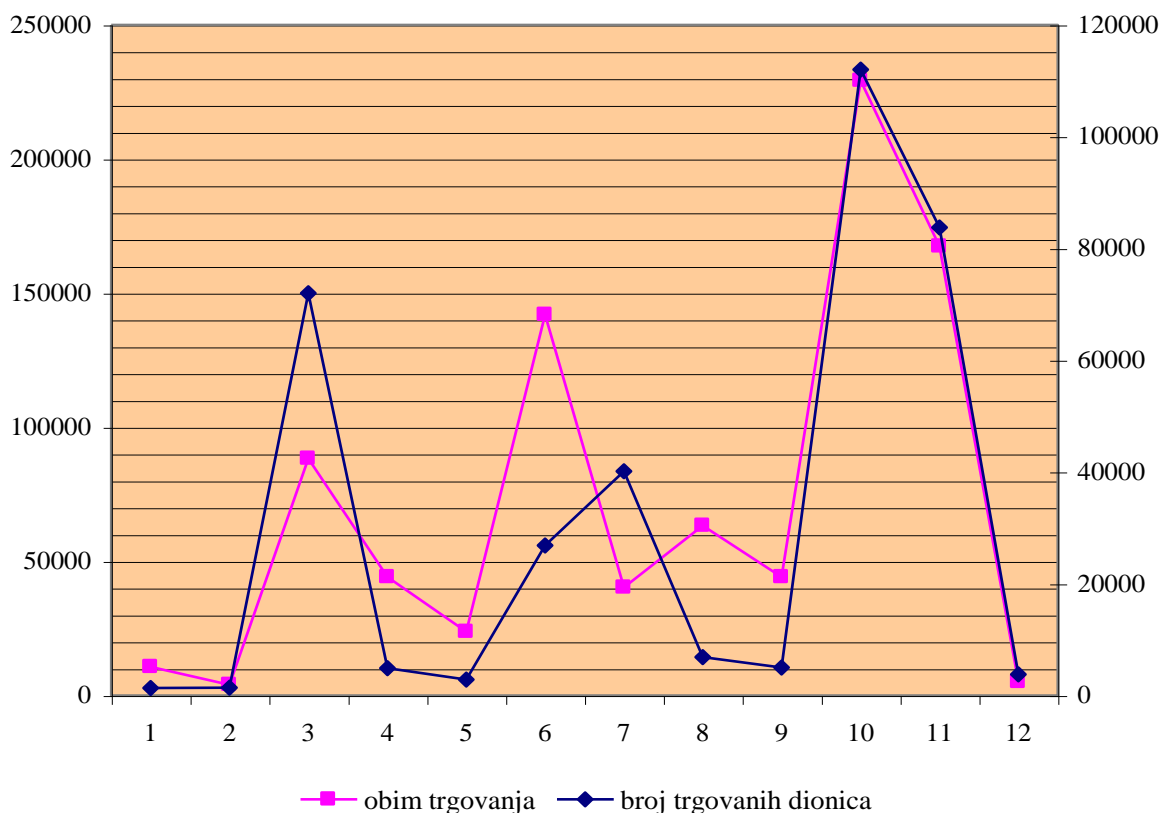
4.8. Promet papirima od vrijednosti

Tokom 2009. godine zaključeno je ukupno 271 transakcija, od toga 174 transakcija na Sarajevskoj berzi i 97 transakcija na Banjalučkoj berzi. Prometovano je sa 360.933 dionica u vrijednosti od 862.698,33 KM, od toga 89.648 dionica u vrijednosti od 276.339,53 KM na Sarajevskoj berzi i 271.285 dionica u vrijednosti od 586.358,80 KM na Banjalučkoj berzi.

Tabela 16: Vrijednost prometa i broj prometovanih dionica, po mjesecima, u 2009. godini

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Ukupno
Broj dionica	1326	1411	71980	4902	2864	26855	40112	6857	4994	112048	83776	3808	360933
Vrijednost	10725	4041	88312	44120	23792	142031	40345	63370	44132	229223	167484	5123	862698

Graf 11. : Mjesečni obim prometa i broj prometovanih dionica u 2009. godini

Tržišna cijena dionica emitenata Brčko distrikta BiH kretala se u rasponu od 0,6 KM/dionica ili 6% od nominalne vrijednosti kod “Projekt“ d.d., do 10,50 KM/dionica kod “Bimal“ d.d., što je za 5 % veća cijena u odnosu na nominalnu vrijednost dionice.

U 2009. godini započeto je trgovanje i sa obveznicama Brčko distrikta BiH i ostvarena cijena je od 80,50% do 89,771%.

Tabela 17: Uporedni pregled prometa 2008/2009

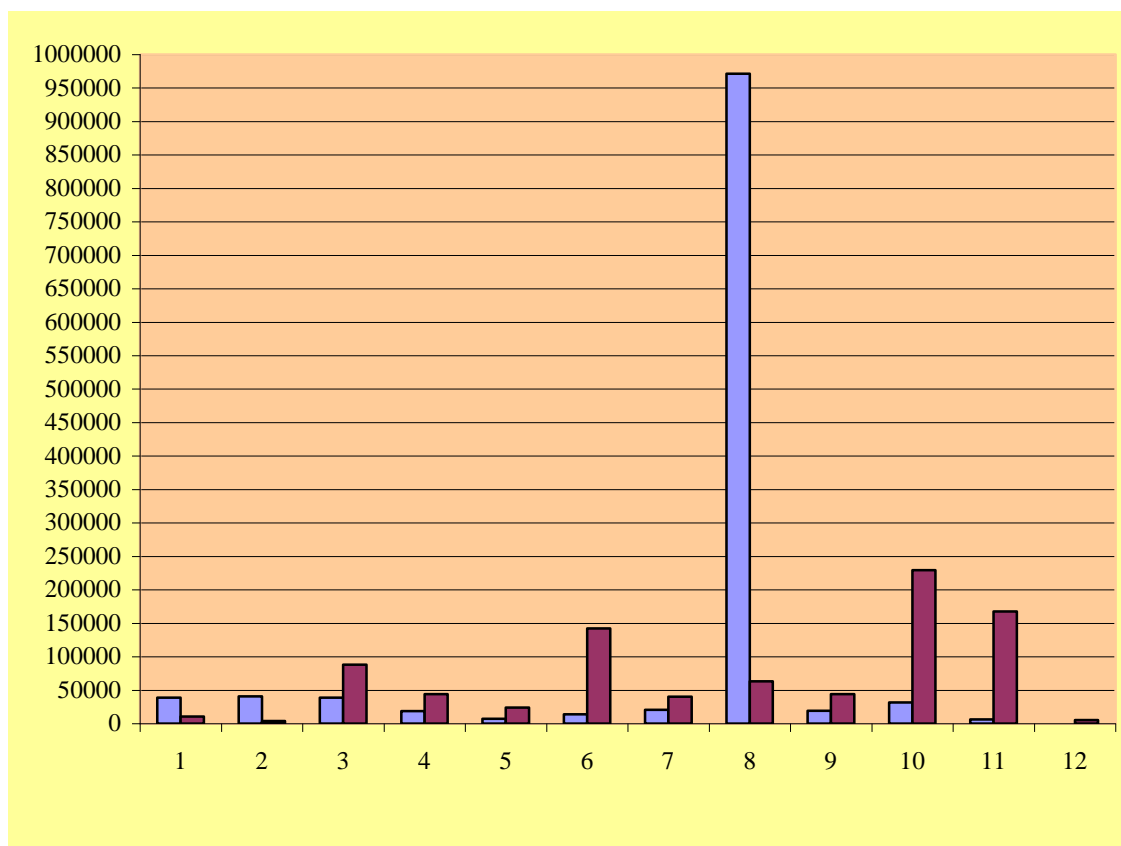
Mjesec	2008. godina		2009. godina		Omjer vrijednosti prometa (2009/2008)
	Broj dionica	Vrijednost KM	Broj dionica	Vrijednost KM	
Januar	3.109	38.752	1.326	10.725	0,28
Februar	5.045	40.744	1.411	4.041	0,10
Mart	5.465	38.911	71.980	88.312	2,27
April	2.898	18.790	4.902	44.120	2,35
Maj	1.443	6.961	2.864	23.792	3,42
Juni	2.410	13.736	26.855	142.031	10,34

Juli	4.288	20.397	40.112	40.345	1,98
August	85.652	971.317	6.857	63.370	0,07
Septembar	2.289	19.085	4.994	44.132	2,31
Oktobar	4.512	31.390	112.048	229.223	7,30
Novembar	1.318	6.212	83.776	167.484	26,96
Decembar	7	70	3.808	5.123	73,19
UKUPNO	118.436	1.206.365	360.933	862.698	0,72

Ukupan promet u 2009. godini od 862.698 KM u odnosu na 2008. godinu smanjen je za 28% ili za 343.667 KM. Promet po mjesecima u 2009. godini ima različitu tendenciju, u drugom mjesecu opada u odnosu na prvi mjesec, zatim u trećem naglo raste, da bi u četvrtom i petom promet opao, a u šestom mjesecu ponovo naglo raste, da bi se u drugoj polovini godine nastavio isti trend kao u prvoj polovini, naizmjenično rast i pad prometa.

Trend prometa je sličan, u tekućoj i prethodnoj godini, s tim da je najveći obim prometa u 2008. godini zabilježen u osmom mjesecu, a u 2009. godini najveći obim prometa bio je u desetom mjesecu.

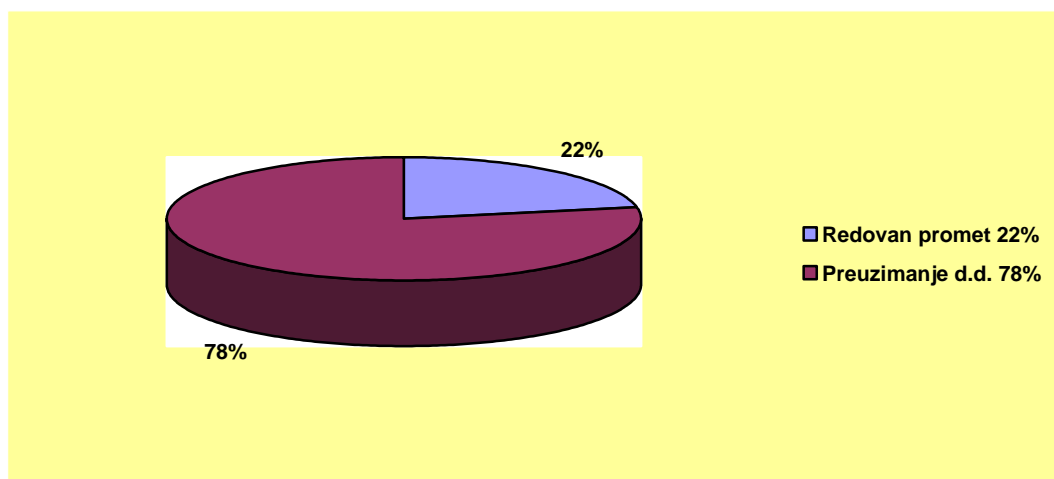
Graf. 12. : Uporedni pregled obima prometa po mjesecima u periodu 2008-2009. godina

Tabela 18: Redovan promet i preuzimanje dioničkih društava u 2009. godini

	2009. godina	%
Redovan promet	862.698,00	22
Preuzimanje dioničkih društava	3.106.322,50	78

Graf 13. : Redovan promet i preuzimanje dioničkih društava u 2009. godini.

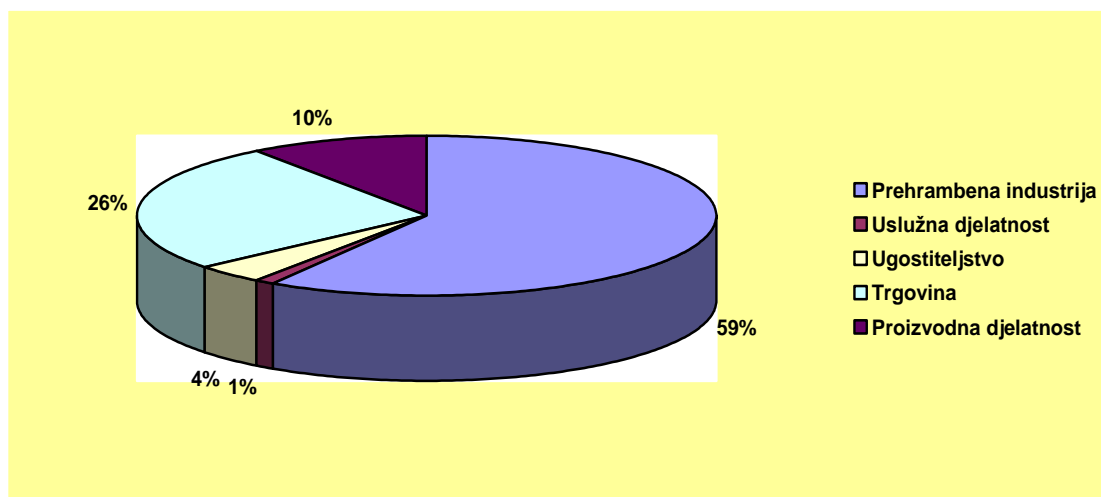

Promet u 2009. godini iznosi 862.698,00 KM, a preuzimanje dioničkog društva je u vrijednosti od 3.106.322,50 KM.

4.9. Tržišna kapitalizacija u 2009. godini

Tržišna kapitalizacija u 2009. godini iznosila je 39.477.058,00 KM, od čega se na prehrambenu industriju odnosi 23.282.318,00 KM, na uslužnu djelatnost 234.766,00 KM, na ugostiteljstvo 1.583.775,00 KM, na trgovinu 10.195.109,00 KM i na proizvodnu djelatnost 4.181.090,00 KM.

Graf. 13. : Tržišna kapitalizacija po djelatnostima

4.10. Preuzimanje dioničkih društava

Odredbom člana 4. stav 1. Zakona o preuzimanju dioničarskih društava („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“ broj: 31/05) je propisano, da lice koje stekne dionice emitenta kojima, zajedno sa dionicama koje već ima, prelazi 1/3 od ukupnog broja glasova koje daju dionice emitenta s pravom glasa, obavezno je o sticanju bez odlaganja obavijestiti emitenta, Komisiju i javnost, te objaviti ponudu za preuzimanje pod uslovima i na način određen tim zakonom.

U toku 2008. godine započeta je procedura preuzimanja dioničkog društva „Bimal“ Brčko., a u 2009. godini je završen postupak preuzimanja.

Većinski vlasnik dioničkog društva „Bimal“ Brčko, „Seed Oil Holdings“ GmbH Beč je dana 15.08.2008. godine stekao 81.804 dionice ili 3,048% od ukupnog broja dionica sa pravom glasa emitenta „Bimal“ d.d. Brčko, na osnovu čega je nastala obaveza objavljivanja ponude za preuzimanje.

Na dan objavljivanja ponude za preuzimanje „Seed Oil Holdings“ GmbH, Beč bio je vlasnik 1.702.559 dionica ili 82,1693% od ukupnog broja emitovanih dionica.

Tender ponuda se odnosila na 369.454 dionica ili 17,83% od ukupnog broja emitovanih dionica emitenta „Bimal“ d.d. Brčko

Broj dionica na računu za evidenciju ponuda za prodaju iznosio je 270.115, cijena po jednoj dionici bila je 11,50 KM, a ponudu za preuzimanje prihvatilo je 59 vlasnika dionica. Ponudilac je u zakonskom roku isplatio i preuzeo dionice.

Nakon izvršenog preuzimanja, ponudilac „Seed Oil Holdings“ GmbH, Beč je vlasnik 1.972.674 dionica ili 95,2056% od ukupnog broja emitovanih dionica „Bimal“ d.d. Brčko

U provođenju procedura preuzimanja dioničkih društava Komisija je obezbijedila transparentnost preuzimanja i maksimalnu zaštitu interesa manjinskih dioničara kroz dosljednu primjenu odredbi Zakona o preuzimanju dioničarskih društava Brčko distrikta BiH.

5. Nadzor

U sklopu nadzora emisije, prometa papira od vrijednosti i učesnika u prometu papira od vrijednosti, Komisija vrši:

- kontrolu izvještaja i informacija koju su joj dužne dostavljati pravna i fizička lica u skladu sa zakonom i propisima Komisije,
- kontrolu obaveznog izvještavanja i objavljivanja, koje su dužni vršiti učesnici u emisiji i prometu papira od vrijednosti, u skladu sa zakonom i propisima Komisije
- nadzor poslovanja i obavljanja djelatnosti, u prostorijama učesnika u prometu papira od vrijednosti ili u službenim prostorijama Komisije
- nadzor emisije papira od vrijednosti,
- nadzor prometa papira od vrijednosti.

Kontrola informacija obuhvata analizu, pregled i provjeru svih izvještaja, obavještenja i dokumentacije koja se na osnovu zakona i drugih propisa obavezno dostavljaju Komisiji, kao i dokumentacije u pogledu rokova i sadržaja, koja se dostavlja Komisiji u vezi sa postupcima koje u skladu sa zakonom vodi Komisija, te dokumentacije i obavještenja koja su joj dužna dostavljati pravna i fizička lica na njeno traženje. U posmatranom periodu Komisija je izvršila kontrolu svih akata vezano za emisiju i promet i učesnike u prometu papira od vrijednosti.

Kontrola obavještanja obuhvata kontrolu načina, roka, potpunosti i istinitosti obavještanja vlasnika ili stjecatelja papira od vrijednosti i javnosti o svim činjenicama o kojima je obavještanje predviđeno zakonom i propisima Komisije. U izvještajnom periodu

Komisija je izvršila 68 kontrola obavještanja od strane emitenata. Po provedenom nadzoru, nisu uočeni propusti i nedostaci prema propisima i pravilima Komisije.

U izvještajnom periodu u okviru nadzora nad transakcijama sa papirima od vrijednosti izvršen je nadzor dva profesionalna posrednika, brokerska kuća „See Investment Solutions“ d.o.o. Sarajevo i „Hypo Alpe Adria Vrijednosnice“ d.o.o. Sarajevo i nad emitentima „Biljana“ d.d. i „Bosnaplod“ d.d.

Na osnovu provedenog nadzora Komisija je konstatovala da se radi o manipulaciji na tržištu i donijela rješenje o trajnoj obustavi transakcija emitenta.

Nadzor emisije papira od vrijednosti obuhvata kontrolu akata o emisiji papira od vrijednosti, upisa i uplate papira od vrijednosti i izvještaja o provedenoj emisiji, koji se sačinjavaju i objavljuju u skladu sa zakonom i propisima Komisije i dostavljaju Komisiji. U 2009. godini Komisija je izvršila nadzor devet emisija papira od vrijednosti.

U postupku nadzora Komisija je konstatovala da je kod četiri emitenta procedura za povećanje kapitala provedena u skladu sa zakonom i propisima Komisije i izvršen je upis povećanja kapitala u registar emitenata kod Komisije, dok je kod četiri emitenta procedura povećanja kapitala u toku, a Komisije je na osnovu dostavljene dokumentacije donijela Rješenja o odobrenju emisije dionica. Jedan emitent je započeo proceduru povećanja kapitala i njegov zahtjev je u razmatranju.

Nadzor prometa papira od vrijednosti obuhvata kontrolu primjene zakona i drugih propisa u prometu papira od vrijednosti. Redovan nadzor Komisija vrši kontinuirano kroz berzanske izvještaje, a vanredan nadzor Komisija vrši na osnovu predstavki i saznanja o mogućem kršenju zakona i propisa, ili ako kontrola informacija upućuje na moguće kršenje zakona i propisa Komisije.

U izvještajnom periodu Komisija je vršila redovan nadzor kroz 121 berzanski izvještaj, a vanredan nadzor je izvršen kod četiri učesnika u prometu papira od vrijednosti. Kroz redovan nadzor utvrđeno je da nije bilo kršenja zakona i propisa, a kroz vanredan nadzor utvrđeno je kršenje zakona i propisa i Komisija je na osnovu toga, dana 11.05.2009. godine donijela Rješenje o trajnoj obustavi transakcija emitenta „Biljana“ d.d. i „Bosnaplod“ d.d. broj: 15-13-91/09.

Komisija je u skladu sa članom 70. Zakona o papirima od vrijednosti kontinuirano vršila nadzor nad Centralnim registrom papira od vrijednosti u vezi registracije, prenosa i čuvanja papira od vrijednosti, usklađivanja podataka o vlasnicima papira od vrijednosti, provođenju registracije emisije obveznica, upisa korporativnih radnji.

Kod registracije emisije obveznica bio je određen broj vlasnika sa neusklađenim podacima, a u izvještajnom periodu Komisija je obavijestila navedene vlasnike i tražila dostavljanje određene dokumentacije, na osnovu čega su podaci usklađeni.

6. Finansijski izvještaj

Komisija za papire od vrijednosti Brčko distrikta BiH se finansira iz budžeta Brčko distrikta BiH, što je regulisano Zakonom o papirima od vrijednosti Brčko distrikta BiH (član 64).

Realizacija planiranih sredstava za rad Komisije u 2009. godini i komparacija sa ostvarenim troškovima u 2008. godini je data u slijedećoj tabeli:

Tabela 19. Pregled realizacije budžetskih sredstava

Ek.kod	Naziv	Ostvareno u 2008. god.	Planirano u 2009. god.	Ostvareno u 2009. god.	Index (5 : 3)	Index (5 : 4)
1	2	3	4	5	6	7
611100	Bruto plate	257.821,85	249.575,03	243.901,56	94,60	97,73
	Ukupno plate	257.821,85	249.575,03	243.901,56	94,60	97,73
613100	Putni troškovi	3.867,50	2.368,00	1.793,10	46,37	75,73
613200	Troškovi el.energije i grijanja	6.918,39	6.918,00	6.028,08	87,14	87,14
613300	Komunalni troškovi	4.008,02	4.201,00	3.966,59	98,97	94,42
613400	Nabavka materijala	1.762,81	1.763,00	1.691,10	95,94	95,93
613500	Usluge prevoza i gorivo	725,22	725,00	580,15	80,00	80,02
613600	Troškovi unajmljivanja prost.	-	-	-	-	-
613700	Troškovi tekućeg održavanja	7.992,12	7.992,00	7.501,64	93,87	93,87
613800	Osiguranje, bank.	267,00	267,00	136,00	50,94	50,94
613900	Ugovorene usluge	33.423,54	34.998,00	34.981,95	104,67	99,96
	Ukupno nabavke i usluge	58.964,60	59.232,00	56.678,61	96,13	95,69
	U K U P N O	316.786,45	308.807,03	300.580,17	94,89	97,34

Planirani izdaci i troškovi za 2009. godinu u vrijednosti od 308.807,03 KM su ostvareni u iznosu od 300.580,17 KM ili 97,34 %. Bruto plate zaposlenih su ostvarene sa 97,73 %, a izdaci za nabavke i usluge sa 95,69 %. U strukturi ukupno utrošenih sredstava za nabavke i usluge u iznosu od 56.678,61 KM najveće učešće imaju troškovi ugovorenih usluga u iznosu od 34.981,95 KM ili 61,72 %, a najvećim dijelom se odnose na održavanje sistema registracije.

Ukupno utrošena budžetska sredstva u 2009. godini u iznosu od 300.580,17 KM u odnosu na ukupno utrošena sredstva u 2008. godini u iznosu od 316.786,45 KM, predstavljaju smanjenje utrošenih sredstava u iznosu od 16.206,28 KM ili 5,39%.

Izvještaj o radu Komisije za 2009. godinu je razmatran i usvojen na 99. sjednici Komisije za papire od vrijednosti Brčko distrikta BiH, održanoj 25.01.2010. godine.

Broj: 05-15-29/10
Datum: 25.01.2010.

Predsjednik
Komisije za papire od vrijednosti
Brčko distrikta BiH

Mirsad Bešliagić